

2nd week: Diseases, Aches and Pains. Time expressions.

Jak se to stalo? *How did it happen?*

Co váš přivádí? *What brings you here?*

Co jste dělal _____?

Jaká byla bolest? Jaký byl problém?

Kdy to začalo? Jak dlouho to trvá?

Je to stejné, nebo se to zhoršuje? *The same, or getting worse.*

Kolik = how much

Kolikátý = první, druhý, třetí, čtvrtý

Irregular: *první, druhý, třetí, čtvrtý*

Semi-regular: *pátý, devátý, desátý*

Regular: *šestý...*

21 = 20 + 1 dvacet jedna = dvacátého prvního

21 = 1+20 jednadvacet = jednadvacátého

Kolikátého je? Čtete datum (5. 10. pátého desátý / října)

1. Kolikátého mám přijít na kontrolu? — Moment, přijďte **7. 4.** – sedmého dubna / sedmého čtvrtý
2. Chtěl bych se objednat. — Máte čas **8. (osmého)?** – **Bohužel** ne, až **9. (devátého)**
3. Kolikátého bude **pozítří?** — Pozítří? **Dneska** je **30. 9. (třicátého devátý)**, tak **pozítří** bude **2. 10. (druhého desátý)**. Dneska je pondělí, pozítří je středa. Zítra je úterý.
4. Kolikátého bylo **předevčirem?** — Včera bylo **29. (dvacátého devátého)**, takže předevčirem muselo být **28. (dvacátého osmého)**
5. **Na** jak dlouho jsi přijel do Brna? — **Na** měsíc. Budu tady **od 9. 10. do 8. 11. (od devátého desátý do osmého jedenáctý)**
6. Kolikátého máš narozeniny? — jedenáctého šestý | dvacátého třetího jedenáctý (23. 11.)
7. Kdy budete mít letos dovolenou, pane doktore? — Asi **od 10. do 24. 7. (od desátého do dvacátého čtvrtého sedmý.)**
8. Vy jste byla loni nemocná, že? Odkdy dokdy? — Od **3. 11. do 11. 12.** (od

Ordinal numbers

Irregular: *první, druhý, třetí, čtvrtý*

Semi-regular: *pátý, devátý, desátý*

Regular: *šestý...*

Časové předložky (temporal prepositions)

genitiv	od—do	Pracuju od rána do večera. Od pondělí do pátku. Od jedné do dvou . Od tří do čtyř . Od pěti do šesti .
	během	Pacient zemřel během operace. Během semestru píšeme mnoho testů. Během testu nesmíte používat telefony.
akuzativ	— (no preposition)	— příští, minulý, každý, celý + [days, weeks] — příští sobotu, minulou neděli, celý týden, každou chvíli (every moment) — interval : spím dvě hodiny, studuju pět minut — dates: dvacátého
	na	— holidays : (jedu) na Vánoce (Christmas), na Velikonoce (Easter), na prázdniny (holiday), na víkend pojedu domů — length : pojedu tam na týden, na měsíc; půjčím ti tu knihu na hodinu — pojedu domů na Vánoce (holiday) na víkend (planned time) a budu tam celý víkend (interval)
	v / ve	— dny : v pondělí, ve středu — hodiny : v jednu hodinu, v šest hodin
	za	— uvidíme se za 5 minut (teď + 5 minut), za měsíc (teď + měsíc, za hodinu jdu domů — musíte brát ty léky pětkrát za den (= denně) / dvakrát za týden; 10 kilometrů za hodinu
lokál	o	— holidays : o Vánocích, o Velikonocích, o prázdninách (on holiday: „empty days“), <u>o víkendu</u> budu doma, o přestávce (during break)
	po	po obědě, po snídani, po lekci, po operaci; potom („after that“)
	při	při jídle, při cvičení, při námaze, při operaci
	v	— months: v lednu, v únoru...
instrumentál	před	před týdnem, před minutou, před hodinou, předtím („before that“ – ago); před pěti minutami (5 minut zpátky)

Jedu do kampusu 30 minut = the travel time = 30 minutes

Jedu do kampusu **na** 30 minut = being in campus time

Slova v závorkách použijte ve správné formě.

1. (Každá zima) jezdíme lyžovat. Každou zimu...
2. (Minulý rok) jsem byl doma. Minulý rok...
3. (Minulá středa) jsem psal test. Minulou středu...
4. (Celé léto) bylo krásné počasí. Celé léto...
5. (Každá chvíle) zvonil telefon. Každou chvíli ...
6. (Celá doba) jsem na tebe myslel. Celou dobu... (all the time)
7. (Minulý měsíc) jsem měl moc práce. Minulý měsíc...
8. (Každá sobota) chodím plavat. Každou sobotu...
9. Pršelo (celá noc). ... celou noc.
10. Studovali jsme (celé dopoledne). ... celé dopoledne
11. (Příští sobota) ti napíšu. Příští sobotu
12. Tancovali jsme (celý večer). Celý večer

Doplňte do vět *na, za* nebo nedoplňujte žádnou prepozici.

1. **ZA** 20 minut jsem doma!
2. **NA** jak dlouho jela Jana do Kanady? — **NA** 9 měsíců.
3. ___—_ Jak dlouho jela Jana do Kanady? — ___—_ 9 hodin.
4. Sejdeme se v centru! Budu tam **ZA** chvíli.
5. Zítra letím **NA** rok do Ameriky. Budu tam studovat.
6. — jak dlouho jsi bydlel v Berlíně? — 3 měsíce.
7. **NA** jak dlouho do Berlína? Jsem tady jenom **na** jeden den.
8. **ZA** dva měsíce končím školu.
9. ___—_ jak dlouho bydlíte v Praze? - Bydlím tady jenom ___—_ měsíc.
10. Můžeš jít ven? — Ano, ale jenom **NA** chvíli. Večer se ještě musím učit.
11. Ted' jsem v České republice, ale **ZA** týden jedu domů **NA** týden.
12. Byl jsem tři dny v Anglii a ___—_ celou dobu pršelo. Pršelo = it was raining

Doplňte předložku (pokud je potřeba).

1. ___**PŘED**___ obědem si musíš umýt ruce.
2. Pojedu do Brna (až) ___**ZA**___ týden.
3. **NA** jaře jezdím na filmový festival. —
 - a. Na jaře, na podzim
 - b. V létě, v zimě
4. Odjedu ___—_ ráno nebo ___—_ dopoledne.
5. Přijedu ___**V**___ sobotu ___**V**___ 5 hodin večer.
6. **NA** Vánoce jezdím vždycky domů.
7. **O** víkendu začnu pracovat na tom projektu.
8. _____ obědě jsme mluvili o novém filmu.
 - a. Při obědě jsme mluvili o novém filmu (during + L)
 - b. Po obědě jsme mluvili o novém filmu (after + L)
 - c. Před obědem jsme mluvili o novém filmu (before + I)
 - d. Během oběda jsme mluvili o novém filmu (during + G)
9. Během cesty jsme si povídali. = we were chatting _____ our way

10. Pracuju **od** rána **do** večera.
11. Zítra pojedu **NA** týden do Francie.
12. Po oběd**ě** jsem šel spát.
 - a. Po oběd**ě** spím.
13. **PŘED** týdn**em** jsem se vrátil z Japonska.
14. Pracuju v naší firmě **už** __ – __ tři roky.

Important temporal expressions

včera předevčím minulý rok — loni předminulý rok — předloni tenkrát: that time tehdy: once v minulosti: in the past	dnes dneska tenhle rok — letos teď v současné době v současnosti	zítra pozíttí příští rok přes příští rok někdy (v budoucnosti) v budoucnosti
a přitom, zároveň (at the same time) zatím/zatímco = meanwhile		

- Piju pivo a kouřím.
- Piju pivo a **přitom** kouřím.
- Studuju češtinu a zároveň historii. = at the same time Studuju a zároveň poslouchám Bacha.
- Jsem v baru a manželka zatím vaří doma. = in the meantime
- **Zatímco** jsem byl v baru, moje manželka vařila. *while*
- Byl jsem v baru, zatímco moje manželka vařila.

Vyberte vhodný výraz.

1. *Loni/letos pojedeme* na Vánoce k babičce na Moravu.
2. Kamarád tu **byl** na návštěvě *předevčím/pozíttí*. Být na návštěvě = to visit someone
3. **Musíme** to udělat *před chvílí/teď hned*.
 - a. Přijedu do Brna před pátou hodinou.
4. **Tenkrát/v současné době** jsem mu **nevěřila**, ale teď už mu věřím.
5. Uklízel jsem **a přitom**/a tenkrát jsem poslouchal hudbu.
6. Pracoval jsem na zahradě **a** manželka **zatím/zatímco** uklidila celý dům.
7. **Zatímco/zatím** jsem psal domácí úkol, venku přestalo pršet.
8. V minulosti/**v současné době** studuju medicínu v Brně.

Čas = time

Součas* = sou = „sharing“

Soudruh = comrade, druh

Soubor = fil,

Souboj = duel, bojovat = to fight

Soulož = lože = bed

Odpovídejte na otázky

1. Co pacientku bolí a kde? – záda; tady, **vzadu** dole
 - a. Máte velkou modřinu. *bruise*
2. Co se jí stalo? – upadla – Kdy? Včera. Když šla nakoupit. Kde? – na chodníku (chodit = walk)
3. Kam se bolest šíří? – do pravé nohy **až** ke kotníku
4. Kdy pacientku bolí noha? Záda mě bolí pořád (all the time), ale noha jenom při chůzi.

5. Jaká je ta bolest? Ostrá, nebo tupá? **Taková** tupá.
6. Jaký lék si pacientka vzala? Ibuprofen. O půlnoci.

Doplňujte „bolest“ (noun) or „bolet“ (verb) in suitable forms.

1. **Bolí** to tady, pane doktore, na hrudi.
 - a. **Bolelo to** tady...
2. **Cítíte** ještě jiné **bolesti**? Other pains
3. Cítíte nějakou **bolest**? Any pain
4. Co tu **bolest** způsobuje? What is causing that pain
5. Jak dlouho vás to **bolí**?
6. Jaká **je** ta **bolest**?
7. Je to ostrá **bolest**?
8. Mohla byste mi ukázat, kde vás to **bolí**?
9. Můžete tu **bolest** popsat?
10. Včera to **bolelo** celý den, ale dnes je to lepší.